

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců JUDr. Dalily Marečkové a JUDr. Milana Podhrázkého v právní věci **žalobce: M. H.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Hlinčíkem, advokátem se sídlem Ženíškova 2124/8, 149 00 Praha 4, proti **žalované: Obec D. B.**, zastoupené JUDr. Petrem Zikmundem, advokátem se sídlem Macharova 376, 276 01 Mělník, **o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem,**

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e o d m í á.**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč. Zaplacený soudní poplatek bude žalobci vrácen z účtu Krajského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Praze dne 30. 5. 2012 domáhá vydání rozhodnutí, kterým by soud vyslovil, že postup žalované ve věci žádosti žalobce ze dne 29. 2. 2012 o informace podle § 82 písm. c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je nezákonný a žalované se zakazuje, aby žalobci bránila v přístupu k informacím ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce zastupitele obce, které písemně vyžádal od žalované dne 29. 2. 2012 v rozsahu své písemné žádosti ze dne 11. 4. 2011.

V žalobě předně uvedl, že je členem zastupitelstva žalované. Dne 11. 4. 2011 se na starostku žalované obrátil se žádostí o vydání přehledu finančních částek vyplacených z rozpočtu obce od 1. 1. 2007 místostarostovi žalované (jeho firmám) a dále dvěma členům rady žalované (jejich firmám). Dále žádal o předložení dohod o provedení práce a smluv o dílo včetně pořízení jejich kopií od 1. 1. 2007 u všech fyzických a právnických osob, včetně uvedení vyplacených finančních částek. Konečně pak žádal o nahlédnutí do zápisů rady žalované a pořízení kopií usnesení rady, dále zápisů a usnesení veřejných zasedání zastupitelstva žalované a zápisů z pracovních jednání zastupitelstva obce, vše od 1. 1. 2006. Žalovaná žalobci dopisem ze dne 12. 5. 2011 vyhověla jen částečně, proto se na ni žalobce opakovaně obrátil dne 17. 5. 2011; žalovaná reagovala až dopisem ze dne 1. 8. 2011, v němž setrvala na svém původním názoru, podle něhož práva člena zastupitelstva obce uvedená v § 82 obecního zřízení jsou právy, která mají zastupiteli umožňovat řádně vykonávat mandát zastupitele v daném volebním období a neobsahují právo na jakékoliv informace z předchozích období, které pro výkon jeho mandátu potřebné nejsou.

S ohledem na odmítavý postoj žalované se žalobce dne 25. 10. 2011 obrátil na Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, který k žádosti žalobce vydal ve věci stanovisko (doručené ne vědomí i žalované) ze dne 14. 11. 2011, čj. MV-124921-3/ODK-2011. Vzhledem k tomu, že tímto stanoviskem dalo Ministerstvo vnitra žalobci za pravdu, obrátil se opětovně dne 29. 2. 2012 na žalovanou a požádal ji, aby mu byly neprodleně poskytnuty veškeré informace a kopie dokumentů požadované v dopise ze dne 11. 4. 2011. Na tuto žádost do dne podání žaloby žalobkyně nereagovala. Žalobce je přesvědčen, že na informace, které opakovaně požaduje, má podle § 82 písm. c) obecního zřízení právo, o které byl nezákonným zásahem žalované nepřípustným způsobem zkrácen.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě uvedla, že nesdílí přesvědčení žalobce, že by byl přímo zkrácen na svých právech člena zastupitelstva nezákonným způsobem, neboť žalobce neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit souvislost žalobcem požadovaných dokladů od 1. 1. 2007 s výkonem funkce člena zastupitelstva z mandátu vzniklého ve volbách do zastupitelstev obcí konaných v roce 2010. Žalovaná dále s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, čj. 5 Aps 5/2010-293, upozorňuje na to, že žaloba byla podána po lhůtě uvedené v § 84 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). S ohledem na výše uvedené proto navrhl, aby soud žalobu odmítl, případně aby žalobu jako nedůvodnou zamítl a přiznal jí náhradu nákladů řízení.

V replice k vyjádření žalované žalobce konstatoval, že žalovaná neuvedla nic víc než to, co vyplývá z jejich vzájemné písemné komunikace. Je zřejmé, že žalovaná nehodlá dobrovolně plnit své povinnosti vůči žalobci jako zastupiteli, které pro žalovanou vyplývají z obecního zřízení. K namítané opožděnosti jeho žaloby žalobce uvedl, že po své neúspěšné žádosti ze dne 11. 4. 2011 byl přesvědčen, že přes rozdílný pohled žalobce a žalovaného bude možno dospět k řešení věci i bez soudního řízení, které by se mělo zvolit až po vyčerpání i jiných možností, jsou-li k dispozici. Žalobce je v této souvislosti přesvědčen, že přestože dne 29. 2. 2012 žádal o poskytnutí listin a informací v rozsahu své původní žádosti ze dne 11. 4. 2011, jednalo se o žádost ze dne 29. 2. 2012 a lhůta k podání žaloby začala plynout marným uplynutím 30 denní lhůty k poskytnutí informací, o které uvedeného dne žalobce požádal.

Krajský soud v Praze předně přistoupil k hodnocení, zde je podaná žaloba včasná a přípustná (tedy věcně projednatelná), přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není.

Jednou z výchozích podmínek projednatelnosti žaloby ve správním soudnictví je její včasnost, což platí i pro žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu. Podle ustanovení § 84 s. ř. s. žaloba na ochranu před nezákonným zásahem musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu (odst. 1), přičemž zmeškání lhůty nelze prominout (odst. 2).

Výkladem shora citovaného ustanovení § 84 se již ve své judikatuře zabýval Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 29. 6. 2011, čj. 5 Aps 5/2010-293, č. 2386/2011 Sb. NSS (na který ostatně v rámci svého vyjádření žalovaná upozorňuje), mimo jiné vyslovil, že „§ 84 odst. 1 s. ř. s. je třeba vykládat v tom smyslu, že počátek běhu subjektivní dvouměsíční lhůty k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu je dán okamžikem, kdy se žalobce dozvěděl o skutečnostech, v nichž spatřuje nezákonný zásah. Rozhodující je přitom znalost žalobce o skutkových okolnostech, z nichž vyplývá konání či nekonání správního orgánu, v němž je spatřován nezákonný zásah. Okamžik, kdy žalobce nabyl přesvědčení o tom, že předmětné konání či nekonání správního orgánu naplňuje veškeré znaky nezákonného zásahu definované v § 82 s. ř. s., není pro běh této lhůty rozhodný.“

Z přiloženého správního spisu v projednávané věci vyplývá, že se žalobce na žalovanou obrátil se „*žádostí o vydání následujících dokladů a dokumentů*“ ze dne 11. 4. 2011, která byla žalované doručena dne 13. 4. 2011. Na tuto žádost reagovala žalovaná dopisem ze dne 12. 5. 2011, kterým žalobci vyhověla jen částečně. Dne 1. 6. 2011 a poté dne 29. 2. 2012 se pak žalobce na žalovanou obrátil s „*opakovanou žádostí o poskytnutí informací a vydání dokladů a dokumentů*“, resp. „*opakovanou žádostí o poskytnutí informací o vydání kopií písemných dokumentů*“. Jak přitom výslovně v žádosti ze dne 29. 2. 2012 žalobce uvádí, „*dne 13. 4. 2011 jsem Vás v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o obcích požádal dopisem ze dne 11. 4. 2011 o vydání, resp. předložení dokladů a dokumentů (...). Z tohoto důvodu opakovaně žádám, aby mi byly neprodleně poskytnuty veškeré informace a kopie písemných dokumentů požadované v mém dopise ze dne 11. 4. 2011, s výjimkou informací, které mi již byly poskytnuty.*“

Na základě shora uvedeného má Krajský soud v Praze jednoznačně za to, že žádost žalobce ze dne 11. 4. 2011 i jeho „opakovaná žádost“ ze dne 29. 2. 2012 se týká shodných informací (dokumentů), kterých se podle § 82 obecního zřízení neúspěšně domáhá. Z hlediska jejich formy, označení, smyslu i obsahu nelze podle názoru soudu na jednotlivé žádosti žalobce nahlížet izolovaně; zjevně se jedná o žádosti související (na sebe navazující) a jde tedy o jedno řízení se shodným předmětem. S ohledem na tento závěr a s přihlédnutím ke shora citovanému rozsudku Nejvyššího správního soudu je tak pro projednávanou věc podstatné, že skutkové okolnosti, v nichž žalobce spatřuje nezákonný zásah ze strany žalované (odepření poskytnutí některých informací a dokumentů), mu byly nejpozději známy již na základě dopisu žalované ze dne 12. 5. 2011. Přestože ze správního spisu není zřejmé, kdy přesně byl tento dopis žalobci doručen, reagoval na něj žalobce již svým podáním ze dne 17. 5. 2011 (žalované doručeno dne 1. 6. 2011), z čehož jasně plyne, že nejpozději uvedeného dne měl možnost se s tímto dopisem žalované seznámit. Vzhledem k tomu, že projednávaná žaloba byla v dané věci podána k poštovní přepravě až dne 29. 5. 2012, nemá soud pochybnosti o tom, že se tak zcela jednoznačně stalo až po uplynutí lhůty předpokládané ustanovením § 84 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem může žalobce pouze tvrdit, že určitý úkon správního orgánu vykazuje všechny znaky nezákonného zásahu. Závěr o naplnění těchto znaků však může učinit pouze příslušný soud, jenž v takovém případě rozsudkem přiznává žalobci ochranu podle § 82 s. ř. s. (do vydání rozsudku příslušného krajského soudu zůstává názor žalobce o tom, že byl dotčen nezákonným zásahem správního orgánu, pouhým tvrzením, byť by byl o správnosti svého tvrzení subjektivně zcela přesvědčen). Vědomost žalobce o existenci jednotlivých prvků nezákonného zásahu (zejména znak nezákonnosti), resp. o důvodnosti žaloby, proto nemůže být skutečností podmiňující běh lhůty pro podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Pokud tedy žalobce uvádí, že před podáním žaloby k soudu hodlal řešit spor se žalovanou prostřednictvím vyžádaného stanoviska Ministerstva vnitra [resp. vyčkal na názor uvedeného ministerstva ve vztahu k (ne)zákonnosti postupu žalované], nemůže tato skutečnost jakkoliv zhojit uplynutí lhůty k podání předmětné žaloby.

Jakkoliv tedy mohou být pochopitelné pohnutky žalobce jakožto člena zastupitelstva (jehož povinností je podle § 83 odst. 1 obecního zřízení hájit zájmy občanů obce) brojit proti postupu žalované, která mu v rozporu s jasně formulovaným stanoviskem Ministerstva vnitra neposkytla informace podle § 82 obecního zřízení v požadovaném rozsahu, nelze jeho žalobu s ohledem na stanovené procesní podmínky věcně projednat. Za těchto okolností soudu nezbyvá, než žalobu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnout pro opožděnost.

O náhradě nákladů řízení pak rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Vzhledem k tomu, že návrh byl před zahájením prvního jednání odmítnut, postupoval soud současně podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle něhož soud za těchto okolností vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Žalobci se tedy vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. listopadu 2012

Za správnost: Nešporová

Olga Stránská, v.r.
předsedkyně senátu